

Europadagen – och sedan?

Den 9 maj firar vi Europadagen till minne av att Robert Schumann, som då han var utrikesminister i Frankrike 1950, presenterade ett förslag till att det skulle bli ett samarbete mellan kol- och stålindustrin i Frankrike och (Väst-)Tyskland, för att på så vis säkra den framtida freden i Europa. Året efter blev hans förslag verklighet då även Belgien, Italien, Luxemburg och Nederländerna undertecknade fördraget, som skulle existera i exakt 50 år, då fördraget stipulerade just denna tidsrymd.

Idag, många år senare, kan vi se att något krig mellan de stater som undertecknade fördraget inte har brutit ut, men att vi har andra oroshärdar att ta hand om, både perifera, men också sådana som förstör den känsla av frid och samförstånd som upplysta medborgare vill ha, nämligen extremistiska.

Säkerhetspolisen nämner tre huvudtyper av militanta extremister, nämligen högerextremister, vänsterextremister och religiösa extremister.

Den s.k. ”Vit makt-rörelsen” som har sitt ursprung i USA bygger på tanken att den ”vita rasen” är genetiskt överlägsen den ”svarta” och att detta ger de förra rätten att med våld förtrycka den senare. Enligt dessa har det inte skett någon förintelse under andra världskriget. [sic!]

Dess motsats vänsterextremismen bygger på revolutionära socialistiska ideologier och anarkismen, som vill ta bort staten.

Religiös extremism har vi ju drabbats av under senare tid, Händelsen i New-York den 11/9 2001 var ett startskott för den breda allmänhetens uppfattning om vilka förödande konsekvenser sådan extremism kan få. Händelsen i Stockholm i början av april förra året bevisade hur sårbart vårt öppna samhälle är, och vilken förödelse en mans vansinneshandlingar kan orsaka.

Hur ska vi då hantera dessa svåra problem som hotar vårt välfärdssamhälle?

Som jag ser det finns det två vägar, och vi kanske måste vandra dem båda: Den första är en konsekvens av att staten har åtagit sig att skydda sina medborgare genom polisväsendet, och då måste den också se till att erforderliga resurser skjuts till för att det ska bli verklighet, i form av ökad närvaro av poliser samt att de som drabbats av brott får en ordentlig utredning av det, utan att det bara läggs ned. Den andra vägen är en väg av civilkurage, där var och en av oss har ett ansvar att visa på att vi som medborgare inte accepterar olika former av övergrepp eller brott, och att den som ägnar sig åt sådant löper en stor risk att antingen bli polisanmäld, eller få sitt skadliga beteende påtalat, så att personen kan ändra sig.

För grundtanken med att vi lever tillsammans i ett samhälle är att var och en bidrar med det hen kan och får det hen är i behov av, en väl avvägd dos av både rättigheter och skyldigheter. Vi kommer aldrig att utvecklas som människor genom att enbart lägga skulden på någon annan, skämtsamt kallat ”nånannanism”, utan det är varje medborgares uppdrag att inte bara se till sitt eget bästa, utan även till det gemensamma bästa, en balans mellan individualism och kollektivism.

Lars-Eric Norrsäter, kyrkoherde i Söderbärke församling
epost: lars-eric.norrsater@svenskakyrkan.se